

From: 5.1.2.e @gmail.com
Date: Tuesday, July 7, 2026, 9:49 AM
To: postbus@eerstekamer.nl
Subject: T.a.v. commissie OCW - bijdrage bij wetsvoorstel 36.917 lokale publieke omroep

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @gmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte leden van de commissie OCW,

Graag vraag ik uw aandacht voor wetsvoorstel 36.917 over de versterking van de lokale publieke omroep.

Als lid van een Programmabeleidbepalend Orgaan zie ik van dichtbij hoe belangrijk lokale herkenbaarheid, maatschappelijke verankering en representativiteit zijn voor het functioneren van een lokale publieke omroep. Ik ben niet tegen professionalisering van de lokale omroep. Integendeel: een sterke lokale publieke omroep is van groot belang voor inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en de lokale democratie.

Wel zie ik in de praktijk dat de vorming van grotere streekomroepen ook risico's met zich meebrengt. Mijn zorg is dat kleinere gemeenten of kernen binnen een groter verzorgingsgebied snel minder zichtbaar kunnen worden. Dat kan gebeuren wanneer websites, apps, redactielijnen, terugkijkkanalen of nieuwsvoorziening steeds meer centraal worden ingericht. Op papier kan dan sprake zijn van één streekomroep voor het hele gebied, terwijl inwoners in de praktijk hun eigen lokale herkenbaarheid, vertrouwde kanalen en directe verbinding met de redactie kwijtraken.

Juist bij schaalvergroting is het daarom belangrijk dat niet alleen wordt gekeken naar professionaliteit, organisatiekracht en financiering, maar ook naar de feitelijke lokale worteling per gemeente of kern. Wordt er regelmatig lokaal nieuws gebracht uit alle delen van het verzorgingsgebied? Zijn inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties zichtbaar vertegenwoordigd? Kunnen lokale signalen de redactie rechtstreeks bereiken? Worden ouderen en minder digitaal vaardige inwoners nog goed bediend? En blijft lokale identiteit herkenbaar op de gebruikte kanalen?

Daarnaast vraag ik nadrukkelijk aandacht voor de positie van het PBO. Als het PBO een belangrijke rol heeft in het bewaken van representativiteit, pluriformiteit en lokale verankering, dan moet het ook over voldoende, tijdige en onafhankelijke informatie beschikken. Het PBO zou niet afhankelijk moeten zijn van globale mededelingen, maar structureel inzicht moeten krijgen in onder meer de nieuwsvoorziening per gemeente, de kanaalkeuzes, de bereikbaarheid van de redactie, de vertegenwoordiging van lokale stromingen, de inzet van vrijwilligers en de wijze waarop alle delen van het verzorgingsgebied worden bediend.

Een ander belangrijk aandachtspunt is de doorwerking van bevindingen van het PBO. Een PBO kan alleen betekenisvol functioneren wanneer signalen, zorgen en adviezen niet vrijblijvend blijven. In de praktijk kan het voorkomen dat zorgen van een PBO wel worden angehooord of zelfs inhoudelijk worden gedeeld, maar dat daar vervolgens geen aantoonbare opvolging aan wordt gegeven.

Daarmee ontstaat het risico dat het PBO formeel wel bestaat, maar feitelijk onvoldoende invloed heeft op de borging van lokale herkenbaarheid, representativiteit en maatschappelijke verankering. Juist bij schaalvergroting is dat kwetsbaar, omdat de gevolgen voor kleinere gemeenten of kernen vaak pas zichtbaar worden wanneer bestaande kanalen, redactielijnen, vrijwilligersnetwerken en lokale herkenbaarheid al zijn verzwakt.

Naar mijn mening vraagt dit om een getrappt verantwoordings- en escalatiemechanisme. Daarbij hoeft het PBO zelf geen sanctiebevoegdheid te krijgen, maar moet wel worden geborgd dat wezenlijke signalen van het PBO niet vrijblijvend kunnen worden genegeerd. Wanneer het PBO formeel zorgen uit over lokale herkenbaarheid, representativiteit, informatievoorziening of uitvoering van het beleidsplan, zou het bestuur binnen een redelijke termijn schriftelijk en gemotiveerd moeten reageren volgens het principe “pas toe of leg uit”.

Wanneer opvolging uitblijft, zou het PBO deze signalen zelfstandig moeten kunnen voorleggen aan het Commissariaat voor de Media, de NLPO en de betrokken gemeenteraad of gemeenteraden. Structureel negeren van signalen van het PBO zou vervolgens moeten kunnen worden meegewogen bij toezicht, evaluatie, bekostiging en een toekomstige aanwijzingsprocedure.

Ik verzoek u daarom de minister bij de behandeling van dit wetsvoorstel te vragen hoe concreet wordt geborgd dat:

1. iedere gemeente en kern binnen een streekomroep herkenbaar en structureel bediend blijft;
2. lokale zichtbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid niet alleen beleidsmatig, maar ook feitelijk worden getoetst;
3. het PBO tijdig, volledig en onafhankelijk wordt geïnformeerd om zijn taak goed te kunnen uitvoeren;
4. de nieuwsvoorziening, kanaalkeuzes, vrijwilligersinzet, lokale partners en vertegenwoordiging van stromingen inzichtelijk worden gemaakt per gemeente of kern;
5. bevindingen, signalen en adviezen van het PBO aantoonbaar worden betrokken bij beleid, evaluatie en verantwoording;
6. een lokale publieke media-instelling binnen een redelijke termijn schriftelijk en gemotiveerd moet reageren wanneer het PBO wezenlijke zorgen uit over lokale herkenbaarheid, representativiteit, informatievoorziening of uitvoering van het beleidsplan;
7. daarbij een “pas toe of leg uit”-principe wordt gehanteerd: het bestuur hoeft een advies van het PBO niet altijd volledig over te nemen, maar moet wel gemotiveerd aangeven wat ermee wordt gedaan;
8. het PBO signalen zelfstandig kan voorleggen aan het Commissariaat voor de Media, de NLPO en de betrokken gemeenteraad of gemeenteraden wanneer opvolging uitblijft;
9. structureel negeren van het PBO kan worden meegewogen bij toezicht, evaluatie, bekostiging of een toekomstige aanwijzingsprocedure;
10. schaalvergroting niet leidt tot het verdwijnen van bestaande lokale worteling, vrijwilligersnetwerken en directe verbinding met inwoners.

Mijn verzoek is niet om professionalisering tegen te houden, maar om te voorkomen dat professionalisering onbedoeld leidt tot verschraling van lokale herkenbaarheid. Een streekomroep zou bestaande lokale kracht moeten versterken, niet laten verdwijnen achter een grotere regionale structuur.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

T 5.1.2.e